នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	:	០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ	:	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់	:	ថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម	:	**អង់គ្លេស**

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 04-May-2021, 15:20
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

សេចក្តីសង្ខេប និងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ផ្អែកលើចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សុំពន្យារពេលសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលគ្រោងនឹងធ្វើនៅថ្ងៃទី១៧ - ២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោកស្រី ជា លាង
លោកស្រី Brenda J. HOLLIS

អ្នកទទួលឯកសារ:

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ចៅក្រម គង់ ស្រ៊ឹម, ប្រធាន
ចៅក្រម Chandra. N. JAYASINGHE
ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ
ចៅក្រម Florence Ndepele MUMBA
ចៅក្រម ម៉ុង មុន្នីចរិយា
ចៅក្រម Maureen HARDING CLARK
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
លោក ពេជ អង្គ
លោកស្រី Megan HIRST

ជនជាប់ចោទ
ខៀវ សំផន

មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន
លោក គង់ សំអុន
លោកស្រី Anta GUISSÉ

ការិយាល័យរដ្ឋបាល អ.វ.ត.ក
ឯកឧត្តម តូនី ក្រាញ់ ប្រធានស្តីទី
លោក Knut ROESANDHAUG
អនុប្រធាន

I. សេចក្តីផ្តើម

1. នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានចេញចម្លើយតបរបស់ខ្លួន ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សុំពន្យារពេលសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលគ្រោងនឹងធ្វើនៅថ្ងៃទី១៧-២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ("ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល") អមដោយឧបសម្ព័ន្ធ[1]។ ក្នុងថ្ងៃដដែល អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ("អ.ជ.ត.ក") បានជូនដំណឹងពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ក្នុងការពន្យារពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់លើបណ្តឹងសាទុក្ខ[2] ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២[3]។

2. សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមដាក់ជូនសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងរបៀបធ្វើសវនាការដែលបានគ្រោងទុក និងការកែសម្រួលសាលសវនាការដូចបានរៀបរាប់ក្នុងចម្លើយតប និងឧបសម្ព័ន្ធរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះនេះ ធ្វើការកែសម្រួលអ្វីដែលបានលើកឡើងដោយការិយាល័យរដ្ឋបាល ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងក្រោម។ សំណើនេះធ្វើឡើងដោយសាររបៀបរបប និងការកែសម្រួលខ្លះដែលបានស្នើ មិនស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងរបៀបដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានកំណត់ថាអាចត្រៀមរៀបចំខ្លួន និងបង្ហាញការដេញដោលផ្ទាល់មាត់បានល្អបំផុត និងខ្លះទៀតមិនចាំបាច់ ឬមិនឆ្លុះបញ្ចាំងទៅនឹងការពិតនានាដែលតុលាការនេះកំពុងជួបប្រទះ។

II. សេចក្តីសង្កេត

វិធានការការពារ និងការកែសម្រួលសាលសវនាការ

3. ដោយសារការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានស្នើឱ្យមានការកែសម្រួលជារូបវន្តទៅលើសាលសវនាការរបស់ អ.វ.ត.ក និងវិធានការការពារនានា ដើម្បីឱ្យស្របតាមរបាយការណ៍ដែលបានដាក់ភ្ជាប់ជាមួយនឹងចម្លើយតបនេះជា ឧបសម្ព័ន្ធ គ[4]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាយល់

[1] ឯកសារ **F61/3** ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំឱ្យពន្យារពេលសវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខដែលគ្រោងធ្វើនៅថ្ងៃទី១៧-២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ("ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល")។

[2] ឯកសារ **F62** អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់ ជ.អ.ត.ក ពី Jonas Nilsson ជាមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់ និងក្រឡាបញ្ជីរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១។

[3] ឯកសារ **E465** សាលក្រមសំណុំរឿង ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨។

[4] ឯកសារ **F61/3.4** ឧបសម្ព័ន្ធ គ ។

ស្រប និងគាំទ្រទាំងស្រុងចំពោះការកែសម្រួល និងវិធានការភាគច្រើនដែលបានស្នើឡើង ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ នៅក្នុងសាលសវនាការ រួមទាំងការតម្លើងដើម្បីពង្រឹងផ្ទាំងកញ្ចក់ និងរបាំងការពារ ការដាក់វិធានការលាងសំអាតដៃក្នុងលក្ខណៈចាប់បង្ខំពេលចូល ការពាក់ម៉ាស់មុខការពារក្នុងលក្ខណៈចាប់បង្ខំ សម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូបនៅក្នុងសាលសវនាការពេលមិនត្រូវឡើងថ្លែង និងការអនុវត្តគម្លាតសង្គម[5]។

4. ទោះជាយ៉ាងណា សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនយល់ស្របជាមួយនឹងអនុសាសន៍ផ្សេងៗទៀតដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ គ នេះទេ មានដូចជា (១) ចំនួនបុគ្គលិកពីការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា("ក.ស.ព") ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមសវនាការដោយផ្ទាល់ (តែបួននាក់ គឺសហព្រះរាជអាជ្ញាពីររូបដែលនឹងធ្វើសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់ និង "ជំនួយការច្បាប់ពីររូប")[6]; (២) ការបង្កើត "បរិយាកាសអំណោយផល" តាមបានសន្មត តាមរយៈការតម្រូវឱ្យមានបុគ្គលិកតែបួននាក់ដដែល បង្ហាញខ្លួនក្នុងសាលសវនាការសម្រាប់រយៈពេលសវនាការ[7] និង (៣) ការពាក់របាំងមុខការពារសម្រាប់អ្នកធ្វើបទបង្ហាញដែលនឹងឡើងថ្លែងដោយគ្មានកាលកំណត់[8]។

5. ទីមួយ ការកំណត់ចំនួនអ្នកចូលរួមពីការិយាល័យ ក.ស.ព មកត្រឹមចំនួនបួននាក់ដដែល នៅទូទាំងសវនាការ ហើយអនុញ្ញាតឱ្យតែពីរនាក់ក្នុងចំនួនបួននាក់បង្ហាញសារណា មិនអាចធ្វើបានទេសម្រាប់ ក.ស.ព។ អាស្រ័យដោយទំហំ និងភាពស្មុគស្មាញនៃរឿងក្ដី សហព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើផែនការតាំងពីខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ដែលត្រូវមានអ្នកចូលរួមបង្ហាញចំនួនប្រាំពីរនាក់ អាចដល់ប្រាំបីនាក់ក្នុងនាមអយ្យការ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានកំណត់ថា វានឹងបានជាជំនួយដ៏ល្អបំផុតដល់អង្គជំនុំជម្រះ ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញា និងព្រះរាជអាជ្ញាផ្សេងទៀតនៃការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលពួកគាត់មានសិទ្ធិធ្វើសវនាការនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះនេះ មានវត្តមានក្នុងសាលសវនាការនៅពេលពួកគាត់ម្នាក់ៗ ធ្វើបទបង្ហាញផ្នែកនៃអំណះអំណាងផ្ទាល់មាត់ដែលពួកគាត់បានទទួលការចាត់តាំង និង

---

[5] ឯកសារ **F61/3.4** ឧបសម្ព័ន្ធ គ EN 01668662-63។

[6] ឯកសារ **F61/3.4** ឧបសម្ព័ន្ធ គ 01668663-64 ("*ភាគី៖ បីភាគីនឹងចូលរួម (សហមេធាវីពីររូបពីភាគីនីមួយៗ) [...]*")។ ជំនួយការច្បាប់៖ អង្គុយកៅអីខាងក្រោយអ្នកតំណាងរបស់ភាគី (កំហិតត្រឹមតែពីររូបសម្រាប់មួយភាគី)"។

[7] ឯកសារ **F61/3.4** ឧបសម្ព័ន្ធ គ EN 01668662 ("ផ្ដល់អនុសាសន៍សម្រាប់បុគ្គលិកដដែលក្នុងរយៈពេល ៥ថ្ងៃ ដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលិក ៣០នាក់ ដដែល")។

[8] ឯកសារ **F61/3.4** ឧបសម្ព័ន្ធ គ EN 01668663 ("ប្រសិនបើត្រូវដោះម៉ាស់មុខដើម្បីធ្វើសេចក្ដីថ្លែងក្នុងរយៈពេលយូរ នោះរបាំងការពារមុខនឹងត្រូវបានផ្ដល់អនុសាសន៍ឱ្យប្រើ")។

ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរផ្សេងៗអំពីបញ្ហាដែលពួកគាត់បានចូលរួមពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការត្រៀមរៀបចំយ៉ាងទូលំទូលាយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាតម្រូវឱ្យមានលទ្ធភាពក្នុងការប្តូរវេនអ្នកធ្វើបទបង្ហាញរបស់ ក.ស.ព នៅចម្លោះវគ្គ និងថ្ងៃសវនាការ។

6. ជាការបន្ថែម សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនយល់ស្របជាមួយនឹងអនុសាសន៍របស់ការិយាល័យរដ្ឋបាលដែលថា ការកំហិតវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការចំពោះសមាជិកពី ក.ស.ព តែបួននាក់ដដែល នៅទូទាំងសវនាការ គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីបង្កើត "បរិយាកាសអំណោយផល" ដើម្បីជាវិធានការការពារ។ មិនមាន "បរិយាកាសអំណោយផល" សម្រាប់ការពារដូច្នេះនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើយ ដោយសារអ្នកដែលនឹងមានវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការ នឹងមិនត្រូវបានគេបង្ខាំងឱ្យនៅតែមួយកន្លែងជាដាច់ខាតសម្រាប់រយៈពេលពេញមួយសវនាការនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកចូលរួមរបស់ ក.ស.ព និងធ្វើអន្តរសកម្មភាពជាមួយបុគ្គលិក ក.ស.ព ផ្សេងទៀតនៅក្រៅសាលសវនាការ ហើយនឹងធ្វើដំណើរយ៉ាងហោចណាស់រវាងផ្ទះរបស់ពួកគេ និងតុលាការជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ដូច្នេះ ការផ្លាស់ប្តូរវេនអ្នកចូលរួមរបស់ ក.ស.ព នឹងមិនប៉ះពាល់ទៅលើអត្ថប្រយោជន៍នៃ "បរិយាកាសអំណោយផល" ដូចដែលបានសន្មតនោះទេ។

7. អាស្រ័យហេតុនេះ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ដំណើរការសវនាការឱ្យបានរលូនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាប្រាំមួយរូប មានវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការនៅក្នុងពេលវេលាជាក់លាក់ណាមួយ ដោយការផ្លាស់ប្តូរវេនគ្នាតាមតម្រូវការចាំបាច់ទៅតាមបញ្ហាដែលបាន និងកំពុងដេញដោល តាមវគ្គសវនាការនីមួយៗ និងថ្ងៃនីមួយៗ។ ការការពារសម្រាប់ព្រះរាជអាជ្ញា ក.ស.ព ប្រាំមួយរូប អាចធានាសុវត្ថិភាពបានតាមរយៈការតម្លើងផ្ទាំងកញ្ចក់ខ្ពស់ដែលមានបីជ្រុង ដោយបំបែកព្រះរាជអាជ្ញាពីររូបក្នុងមួយជួរដែលបានលៃទុកសម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា។ ទាក់ទងនឹងការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លង និងការចម្លងមេរោគកូវីដ-១៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមអះអាងថា ព្រះរាជអាជ្ញារបស់ ក.ស.ព ទាំងអស់ ដែលនឹងមានវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការ យ៉ាងហោចណាស់បានទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងលើកទីមួយ ហើយបើតាមព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ដោយការិយាល័យរដ្ឋបាល ពួកគេនឹងទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងលើកទីពីរ ប្រហែល ឬនៅចុងខែឧសភានេះ។

8. ទីពីរ អនុសាសន៍ដែលថា អ្នកដែលធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ត្រូវតែពាក់របាំងមុខ សម្រាប់រយៈពេល "វែង" មិនមានការកំណត់នោះ គឺមិនធានាការការពារសុវត្ថិភាពរបស់ពួកគេទេ[9]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា វិធានការការពារដែលផ្ដល់ជាអនុសាសន៍អំពី (១) ការរក្សាគម្លាតសង្គម (២) ការពាក់ម៉ាស់ដែលត្រឹមត្រូវតាមវេជ្ជបញ្ជានៅពេលនិយាយ (៣) របាំងកញ្ចក់រវាងអ្នកដែលមានវត្តមាន (៤) ការលាងសម្អាតដៃ និង (៥) ការបាញ់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគក្នុងសវនាការក្នុងអំឡុងពេលសម្រាក គឺជាវិធានការការពារសុវត្ថិភាពដែលគ្រប់គ្រាន់ណាស់ទៅហើយ។

9. ខណៈដែលអ្នកដែលកំពុងនិយាយ នឹងត្រូវស្ដាប់ឮដោយអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់ ដែលមិននៅកៀកនោះ ការប្រើរបាំងមុខ មានហានិភ័យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពរបស់អ្នកបកប្រែ ក្នុងការស្ដាប់ឮអ្នកនិយាយបានច្បាស់ និងត្រឹមត្រូវ។ ការណ៍នេះអាចនាំឱ្យមានការបកប្រែមិនត្រឹមត្រូវ ដែលធ្វើឱ្យខូចខាតដល់គុណភាពនៃការប្រាស្រ័យទំនាក់ទំនងរវាងភាគី និងចៅក្រម។

10. ជាចុងក្រោយ តម្រូវការឱ្យពាក់របាំងមុខនៅពេលនិយាយសម្រាប់រយៈពេលយូរនៅក្នុងសវនាការហាក់ដូចជាមិនត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិនៅតាមតុលាការផ្សេងទៀត ដែលធ្វើសវនាការស្រដៀងគ្នានេះនៅក្នុងប្រទេសនានា ដែលបានប៉ះពាល់ដោយការរីករាលដាលនៃជំងឺនេះក្នុងឆ្នាំ ២០២១ ដូចជាតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ និងយន្តការសេសសល់អន្តរជាតិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់សាលាក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ[10]។

ការធ្វើការសាកល្បងមុនសវនាការ អ.ជ.ត.ក និងការផ្ដល់ការអនុញ្ញាតចាំបាច់នានា

---

[9] វិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយសាលាដំបូងខេត្តព្រះសីហនុ ដូចបានបង្ហាញក្នុងឯកសារ **F61/3.3** ឧបសម្ព័ន្ធ ខ គឺមានលក្ខណៈហួសហេតុ និងមិនមានលក្ខណៈជាការអនុវត្តជាក់ស្ដែងទេ (ពាក់ម៉ាស់ របាំងមុខ ឈុតការពារមេរោគ (hazmat suits) ក្នុងពេលជាមួយគ្នា បន្ថែមលើរបាំងកញ្ចក់)។

[10] *សូមមើល* **ឯកសារភ្ជាប់លេខ ១៖** រូបថត (១) តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ("ICC") សវនាការលើសាលក្រមក្នុងរឿងក្ដី *Dominic Ongwen* នៅថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ ចូលមើលនៅ https://www.youtube.com/watch?v=3WiRobdXzP0 (២) តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ ("ICJ") សវនាការខែមីនា និងមេសា ឆ្នាំ២០២១ ចូលមើលនៅ https://www.icj-cij.org/en/multimedia-cases (៣) យន្តការសេសសល់អន្តរជាតិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់សាលាក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ ("MICT") សវនាការលើអំណះអំណាងបិទកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលក្នុងរឿងក្ដី *Stanišić and Simatović* ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ចូលមើលនៅ https://www.youtube.com/playlist?list=PLXAYOHc1xrLYyE9ciKY-K4dS8BBaHbyjn (៤) MICT, ការជំនុំជម្រះស្ដីពីការមាក់ងាយតុលាការក្នុងរឿងក្ដី *Turinabo និងគូកន* ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ ចូលមើលនៅ https://www.linkedin.com/posts/david-young-7b48091b_irmct-internationallaw-turinabocase-activity-6780498771919937536-dcLJ។

11. ការសាកល្បងឧបករណ៍ និងទម្រង់នានា ដែលបានដំឡើងនៅក្នុង និងក្រៅបន្ទប់សវនាការ គឺមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់ភាពជោគជ័យនៃសវនាការនេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា ដើម្បីធានាឲ្យមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់វិធានការកែលម្អចាំបាច់ ការសាកល្បងនេះគួរតែធ្វើឡើងយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ១៥ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទសវនាការដែលបានគ្រោងទុក ដោយមានទម្រង់ទាំងអស់រៀបរយជាស្រេចនៅពេលនោះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏លើកឡើងផងដែរថា ល្អបំផុតនោះការសាកល្បងគួរត្រូវធ្វើឡើងដោយមានអ្នកនិយាយទាំងនៅក្នុង និងក្រៅបន្ទប់សវនាការ និងមានអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់ ដែលបកបណ្តាក់នូវអ្វីដែលបាននិយាយទៅកាន់អ្នកចូលរួមទាំងអស់។

12. សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏សូមលើកឡើងទៀតថា ការអនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សម្រាប់តម្រូវការវត្តមានផ្ទាល់នៅក្នុងបន្ទប់សវនាការសម្រាប់ការរៀបចំ និងការធ្វើសវនាការ ការធ្វើដំណើរ និងការចូលមកកាន់បន្ទប់សវនាការ គួរទទួលបានឲ្យបានមុនកាលបរិច្ឆេទសវនាការ ដើម្បីធានាថា មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការកែសម្រួលណាមួយដែលចាំបាច់។

ផែនការរឿងក្តី និងការរំពឹងរបស់សាធារណជន

13. ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាលសន្និដ្ឋានថា "សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់អាចត្រូវបានជំនួសដោយកិច្ចដំណើរការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីឲ្យស្របទៅនឹងរយៈពេលដែលបានគណនាសម្រាប់សំណុំរឿងនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងការរំពឹងទុករបស់សាធារណជន"[11] និងថា ការលើកពេលណាមួយនឹងត្រូវការ "ធនធានហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែម"[12]។ ទោះជាយ៉ាងណា ការវាយតម្លៃរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាលើផលប៉ះពាល់នៃការលើកពេល ឬការលុបចោលសវនាការផ្ទាល់មាត់ គឺខុសគ្នា។ តាមទស្សនៈរបស់យើងខ្ញុំ ការលើកពេលសវនាការនឹងមិន៖

(១) នាំឲ្យមានការបង្កើនការចំណាយទេ ដោយសារតែត្រូវការធនធានហិរញ្ញវត្ថុដូចគ្នាសម្រាប់សវនាការ ទោះបីថាតើវាត្រូវធ្វើនៅពេលនេះ ឬពេលក្រោយក្តី។

(២) ផ្លាស់ប្តូរការគ្រោងទុកនៃផែនការបិទបញ្ចប់ទេ ដោយហេតុថា ការងារលើសាលដីកាបណ្តឹងសាទុក្ខនៅ អ.ជ.ត.ក អាចបន្តនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ។

---

[11] ឯកសារ **F61/3** ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល កថាខណ្ឌ ៩។

[12] ឯកសារ **F61/3** ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ជើងទំព័រ៣។

(៣) ប៉ះពាល់ដល់ការរំពឹងទុករបស់សាធារណជនអំពី អ.វ.ត.ក យោងទៅលើពេលវេលាដ៏យូរដែលបានកន្លងទៅ ចាប់តាំងពីសាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនអំពីបញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ដែលបណ្តាលមកពីការរីករាលដាលនៃជំងឺនេះ។ និង

(៤) បង្កើតការងារបន្ថែមទៀត ឬពន្យារពេល ជាងការលុបចោលសវនាការចោលទាំងអស់នោះទេ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ នឹងទំនងជាត្រូវការពេលវេលាច្រើនគួរសម និងធនធានបុគ្គលិកបន្ថែម ដើម្បីរៀបចំការឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់ចម្លើយតបកម្រាស់ ៤៩៥ ទំព័រ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលក្រោយមកជាលក្ខខណ្ឌរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែមដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ពួកគេ ទោះបីមានរយៈពេលខ្លីក៏ដោយ។ ការឆ្លើយតបទាំងពីរនេះ ត្រូវការបកប្រែផងដែរ។

III. **ដំណោះស្រាយដែលស្នើសុំ**

14. ដូច្នេះ អាស្រ័យដូចមូលហេតុដែលបានលើកឡើងខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

(១) ស្នើសុំឆ្លាស់គ្នា រវាងវគ្គសវនាការ និងថ្ងៃសវនាការ នៅពេលណាដែលមានការចាំបាច់។

(២) ស្នើសុំឱ្យមានព្រះរាជអាជ្ញាចំនួនប្រាំមួយរូបនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ ក្នុងពេលមួយ ក្នុងពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់ ដោយប្រើបីជួរដែលបានកែសម្រួលដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ។

(៣) ស្នើសុំថា អ្នកធ្វើបទបង្ហាញមិនតម្រូវឱ្យពាក់របាំងមុខ។

(៤) ស្នើសុំថា ការសាកល្បងទម្រង់នានា និងឧបករណ៍ទាំងអស់ ដោយមានតំណាងរបស់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ និងការអនុញ្ញាតចាំបាច់ ត្រូវធ្វើឡើង យ៉ាងហោចណាស់ ១៥ថ្ងៃ មុនសវនាការដែលបានគ្រោងទុក។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១	**លោកស្រី ជា លាង** សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ	ភ្នំពេញ	
	លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ		